

Evropska unija je 2003. godine usvojila Direktive vezane za probleme električnog i elektronskog otpada. Prva Direktiva je „*Waste of Electrical and Electronic Equipment*“ (**WEEE**) – Direktiva o električnom i elektronskom otpadu, dok je druga

RoHS

(*Restriction of the use of hazardous substances*)

– Direktiva o ograničenjima za upotrebu opasnih materija. Ove Direktive su 2006.godine postale važeći zakon Evropske Unije. Od tada bilo koji proizvod koji ne zadovoljava kriterijume ovih Direktiva neće biti moguće plasirati na tržište u zemljama EU

WEEE

Svrha ove Direktive je prevencija nastanka električnog i elektronskog otpada, ponovne uporebe, reciklaže i ostalih oblika obnavljanja ovakvog otpada čime bi se smanjilo konačno odlaganje ee-otpada. Takođe, ona nastoji da poboljša ekološke performanse svih operatera angažovanih u životni vek proizvoda.

WEEE Direktiva teži da poboljša performanse upravljanja elektronskim i električnim otpadom kroz:

- Selektivno prikupljanje elektronskih i električnih uređaja pomoću odgovarajućih sistema koji čuvaju integritet uređaja i njihove potencijale za obnavljanje
- Stopu sakupljanja koja iznosi 4 kg ee-otpada po stanovniku godišnje
- Individualnu odgovornost proizvođača
- Stope ponovne upotrebe, reciklaže i obnove koje se kreću u rasponu od 50-80% u

zavisnosti od razmatrane kategorije uređaja

- Pružanje informacija krajnjim korisnicima čije je učešće esencijalno za visoke stope sakupljanja i reciklaže, kroz obeležavanje, pakovanje kao i pružanje informacija postrojenjem za tretman

RoHS

Dostupni dokazi su pokazali da su neophodne posebne mere sakupljanja, tretmana, reciklaže i odlaganja ee-otpada a koje su definisane WEEE Direktivom kako bi se smanjili problemi upravljanja otpadom vezani za teške metale. Uprkos ovim merama veliki deo električnog i elektronskog otpada će završavati u trenutnim tokovima otpada. Čak i ako je zasebno prikupljen ee-otpad i podvrgnut procesima reciklaže on i dalje sadrži opasne materije poput žive, kadmijuma, olova, PCB a koje predstavljaju rizik po okolinu i zdravlje ljudi.

Uzimajući u obzir tehničke i ekonomske mogućnosti, najefektivniji način za redukciju rizika po okolinu i ljudsko zdravlje od ovih supstanci jeste njihova zamena sa neškodljivim ili manje opasnim materijalima. RoHS Direktiva se odnosi na električne i elektronske uređaje koji su definisani kategorijama elektronskih i električnih uređaja izuzimajući kategorije 8. i 9. RoHS u svojim specifikacijama tačno određuje koliki udeo teških metala i kontrolisanih supstanci u odnosu na masu svaka komponenta može da sadrži. Definisana je dozvoljena maksimalna koncentracija opasnih supstanci od 0.1% po težini u homogenim sistemima.

Bazelska konvencija

Napori da se stane na put slobodnoj trgovini otrovnim otpadom delimično su urodili plodom – međunarodnim sporazumom Ujedinjenih Nacija o ograničenju trgovine toksičnim otpadom, poznatim kao Bazelska konvencija. Bazelska konvencija je međunarodni multilateralni ugovor, sačinjen u Bazelu (Švajcarska) marta 1989. godine kojim se regulišu norme postupanja, odnosno, kriterijumi za upravljanje otpadom na način usaglašen sa zahtevima zaštite i unapređenja životne sredine, kao i postupci prekograničnog kretanja opasnog i drugog otpada.

Bazelskim amadmanom je od 1995. godine zabranjen izvoz opasnog otpada u zemlje koje nemaju odobrene kapacitete za postupanje sa ovom vrstom otpada, tj. u zemlje van Evropske Unije. Srbija je potpisala Bazelsku konvenciju 1989. Godine, a ratifikovala je i postala član 2000. godine.